



Työeläkelaitoksille

VÄÄRINVAKUUTTAMISTILANTEET ULKOMAANTYÖSSÄ

Sosiaaliturvasopimuksissa ja EU:n sosiaaliturvaa koskevassa asetuksessa 1408/71 määrätään siitä, kummassa maassa suomalaisen työnantajan palveluksessa työskentelevä työntekijä on vakuutettava. Näiden säännösten mukaan työntekijä on pakollisesti vakuutettava vain yhdessä maassa. Vuoden 1994 alusta lisättiin TEL:iin 1 c §:n 3 momentti, jonka mukaan sopimusmaassa tai EU/ETA-maassa vakuutetulle työntekijälle voidaan rinnalle järjestää Suomessa vapaaehtoinen työeläkevakuutus. Vastaava säännös on LEL:ssä (1 a §:n 3 momentti) ja TaEL:ssä (1 a §:n 2 momentti).

Jos työntekijä on sekä ulkomailla vakuutettu että virheellisesti myös Suomessa työeläkevakuutettu, tulee virheellinen työeläkevakuutus poistaa. Jos kuitenkin työnantaja niin haluaa, työeläkevakuutus voidaan muuttaa vapaaehtoiseksi eläkevakuutukseksi 1.1.1994 alkaen.

Soveltamiskäytännössä on katsottu, että vapaaehtoisen TEL-vakuutuksen voi ottaa vain kuusi kuukautta taannehtivasti. LEL:n ja TaEL:n mukaista vakuutusta ei yleensä ole voinut kuin poikkeustapauksissa ottaa taannehtivasti. Näissä väärinvakuuttamistilanteissa voidaan taannehtivan vakuuttamisen aikarajoista kuitenkin poiketa ja muuttaa työeläkevakuutus vapaaehtoiseksi aikaisintaan 1.1.1994 alkaen.

Aika ennen 1.1.1994

Vapaaehtoinen työeläkevakuutus on mahdollinen vasta lain voimaantulosta 1.1.1994. Väärinvakuuttaminen ennen vuotta 1.1.1994 ratkaistaan silloisten säännösten mukaisesti. Mikäli työntekijä on vakuutettu sellaisessa maassa, jonka kanssa Suomella oli sosiaaliturvasopimus ennen vuotta 1994, ratkaistaan tapauskohtaisesti onko vakuutus peruttava.